

Uunga siunnersuut:**Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik****Inatsisartut inatsisaat**

(Akeqanngitsumik biileqarnerup, akiliunneqarluni angalanerit, akeqanngitsumik oqarasuaateqarnerit, akeqanngitsumik internetseqarneq, akeqanngitsumik nerisaqarnerup, akeqanngitsumik ineqartinneqarnerup akileraarutitigut nalinga, akileraarutini ilanngaatinik il.il. inatsimmi aalajangersaaneq, suliffeqarfiit nunani allani illersornissamut oqartussat sullillugit suliassanik suliarinnittartut Kalaallit Nunaanni akileraarutitigut angerlarsimaffeqarnissamik pisussaaffeqarnerat, transfer pricingimi uppernarsaasiinissamut piunasaqaatinik naammassinninnginnermi pineqaatissiissutit aamma ingerlatseqatigiiffiit akileraarummik akiliigallartarnerat il.il.)

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq

pillugu**Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap****siunnersuutip aappassaaneerseqarneranut****ISUMALIUTISSIISSUTAA**Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napaattooq, Naleraq, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Erik Jensen, Siumut, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronsen, Inuit Ataqtigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu Jeremiassen, Atassut

Inatsisartunut ilaasortaq Vivian Motzfeldt, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit

UKA2021-mi ulloq 30. september siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmut allannguutit arlallit siunnersuutip imarai.

Siunnersuutip kingunerisaanik suliassat Kalaallit Nunaanni kommunit aggornerisa avataanni nunani allani illersornissamut oqartussat sullinnerini suliarineqartussat, aktiaateqarluni imaluunniit piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffinit Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartutut nalunaarsorsimasunit aammalu Kalaallit Nunaanniittunik aqutsisoqartunik aatsaat suliarineqarsinnaapput.

Erniat minnerpaaffissaannut aalajangersaanissamut tunngavissaq erniamik nalinginnaasumik taarserneqassasq siunnersuutigineqarpoq. Inuussutissarsiorluni imaluunniit iluanaarniarluni pisut avataanni inuit qaqugukkut pisassanik taamaatitsinermi iluanaarutinit, soorlu akiitsunut allakkianit, akileraartussaataalertarnerannut erniat minnerpaaffissaannut annertussusiliussaq aalajangiisuusarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq akiliunneqarluni ajunngitsorsiassat aalajangersimasumik ilusillit, akileraartussaataasumut il.il. atugassiissutigineqartut, nalingi inatsimmi aalajangersarneqassasut. Tamatumani pingaarnertut siunertaavoq maleruagassat allaffissornikkut aqunneqarnerannik pisariinnerulersitsinissaq kiisalu nalinginik aalajangiisarnerup ajunngitsorsiat nalinginut naapertuunnerulersinneqarnissaa. Tamatuma saniatigut ajunngitsorsiassat taakkua tigusisumut A-tut isertitanngortinneqarnissaat siunertaavoq.

Tamatumunnga nangissutigalugu akeqanngitsumik biileqarneq pillugu annertussusiliussat iluarsineqarnissaanut siunnersuummik siunnersuut imaqarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq akileraarutitigut ilanngaatit annertussusaat il.il., maannamut ukiumoortumik Inatsisartut aalajangiinerisigut aalajangersarneqartartut, inatsisip oqaasertaanni toqqaannartumik aalajangersarneqassasut. Tassani pineqarput inummut ilanngaat aamma ilanngaat aalajangersimasoq, isertitat b-t akileraaruteqaataasusaaanngitsut aningaasartaat aammalu killilimmik akileraartussaataanermit ilanngaat. Tamatuma saniatigut kommunini ataatsimoorussamik akileraarutitut procentiliussaq inatsimmi aalajangersarneqassasq siunnersuutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut siunertaavoq ilanngaatit annertussusaat, taakkua inatsisip oqaasertaanni toqqaannartumik allassimalernerisigut, innuttaasunut paasiuminarnerulersinneqarnissaat.

Siunnersuutigineqarpoq ingerlatseqatigiiffiit il.il. ingerlatseqatigiiffiup akileraarutigigallagassaata akilernissaanut periarfissinneqassasut. Ingerlatseqatigiiffiit taamaaliorunik, ingerlatseqatigiiffiup akileraarutaannit 6 %-imik akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat malillugit ukiup isertitaqarfiusup (ukioq akileraarusiiffiusoq) kingorna ukiumi akilerneqartartumik tapertussaaneq pinngitsoorsinnaassavaat.

Siunnersuutigineqarpoq transfer pricingimik uppernarsaammik nassiussisarnermut piffissamut killiliussa q erseqqissarneqassasoq. Tamatumunnga nangissutigalugu siunnersuutigineqarpoq transfer pricingimut uppernarsaammik aamma nunamit-nunamut nalunaarusiamik suliaqartarnej nassiussisarnerlu pillugit maleruagassat malinneqannginnerannut pineqaatissiissutinik atuutsitsisoqalissasoq.

Siunnersuutigineqarpoq akileraarut B ullumikkutut akilersorneqartussani 10-ni pinnani akilersorneqartussani 12-ni akilersinneqartassasoq.

Kiisalu Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 30. november 2020-imeersumi soraarnerussutisiaqalernissamut aqqissuussinermut peqataasussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni allanngortitsinerup malitsigisaanik suliffeqarnermut ilanngaat pillugu inatsimmi aalajangersakkani sunniutaasumik iluarsiinissaq siunnersuummi siunertaavoq.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuut siullermeerinninnermi ilaannit tapersorsorneqarlunilu ilaannit tapersorsorneqanngilaq. Siunnersuut itigartinneqassasoq ikinnerussuteqartunit inassutigineqartoq amerlanerussuteqartut siunnersuummut tapersiipput. Tamatumalu peqatigisaanik siunnersuutip imarisai aalajangersimasut qulaajarneqartariaqartut oqaatigineqarpoq, tamatumani siunnersuut tamakkiisoq itigartinneqarnani.

Tusarniaanermut akissutit

Tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarput, tamannalu Inatsisartut Siulittaasoqarfiata ilusiliinermut piumasaqaataanut naapertuuppoq. Inatsisissatut siunnersuut tamatuma saniatigut kommunitut ataatsimut akileraarutip procentia pillugu kommunitut immikkut tusarniaatigineqarsimavoq. Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliap paasivaa inatsisissatut siunnersuut manna piffissami aggustip ulluisa qulingiluaannit septembarip ulluisa qulingannut annertusisamik tusarniaatigineqarsimasoq. Annertusisamik tusarniaanermut tassanga tusarniaanermut allakkiaq ilanngussatut D-tut ilanngunneqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Uparuaanerit aappasaaneerinninnermi inersuarmi saqqummiunneqartut ajunngitsorsiat akileraaruteqaataasussaannngitsut pillugit aalajangersakkanut tunngasut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Siunnersuut tunngavigalugu ataatsimiititaliamit paasineqarpoq siunnersuuteqarnermi siunertaq pingarneq tassaasoq maleruagassat pisariinnerusumik aquuneqarsinnaalersinnissaat kiisalu ajunngitsorsiat nalingisa naapertuunnerusumik annertussusilerneqarnissaat. Tamatuma peqatigisaanik Naalakkersuisut saqqummiussissutaanni allassimavoq inuit ajunngitsorsianik pissarsisartut tassaannerusut inuit qaffasissumik isertitaqartut, taamaattumillu akileraarutitigut ajunngitsorsiasanit, tassungalu ilanngullugu ajunngitsorsianit akileraaruteqaataasussaannngitsunit, iluaquserneqartartut.

Taamaattumillu aningaasaqarnikkut naligiinnerulersitsinissamut sakkussatut siunnersuutit aamma isigineqassapput.

Siunnersuummik siullermeerinninnermi qitiutillugu sammineqartut ilaat ajunngitsorsiassanut akileraaruteqaataasussaannngitsunut assigiinnngitsunut tunngarpiarmat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Inuit ajunngitsorsiyanik akileraaruteqaataasussaannngitsunik pissarsisartut ilumut amerlanertigut tasaanersut qaffasissunik isertitaqartut apeqquserneqarpoq. Isumaqartoqarpoq akunnattumik isertitaqartut akissarsiakitsullu siunnersuummit aamma eqqorneqassasut. Siunnersuummik eqqorneqartussatut ilaatigut assersuutigineqarput qatserisartut, ruujorilerisut, innaallagisserisut peqqinnissaqarfimmi sulisut allallu ilinniarsimasut. Ilinniarsimasut taakku sulinerminnut atatillugu inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik, inuit inuunerminnik annaasaqarnissaannik aammalu nalilinnik annaasaqarnissamik pinngitsoortitsinnaasumik, suliaqartuupput. Ilinniarsimasut taakku qaffasissumik isertitaqartartunut ilaasutut isigineqanngillat.

Taamaattumillu siunnersuutip kisitsisitigut paasissutissanik, inuit qaffasissumik isertitaqartartut ajunngitsorsiyanik akileraaruteqaataasussaannngitsunik annerusumik pissarsisarnerannik Naalakkersuisut oqariartuuteqarnerannut uppersaataasinnaasunik, ilaqartinneqarnissaa ataatsimiititaliamit naapertuuttutut isigineqarpoq. Paasissutissat taakku piginagit siunnersuutip aningaasaqarnikkut naligiinnerulersitsisussatut isigineqarsinnaanera takujuminaappoq.

Tungaviusumillu isigalugu ajunngitsorsiassat akileraaruteqaataasussaannngitsut allat, tassungalu ilanngullugit akiliunneqarluni angalanerit, pillugit atortussat taamaattut aamma kissaatiginaraluarput. Siunnersuutip ataatsimoortunik eqqornerluinnginnissaa, aningaasaqarnikkulli naligiinnerulersitsinissamut peqataanissaa qulakkeerniarlugu, kisitsisitigut paasissutissat taamaattut atorneqartussaapput.

Siunnersuummik siullermeerinninnermi immikkut eqqumaffigineqartoq alla tassaavoq ilaatigut inummut ilanngaaticip akinik iluarsisarnermut ilanngunneqarnissaanik pisariaqartitsineq. Inummut ilanngaaticip 2005-imili iluarsisuteqarfigineqarsimanninnera ajornartorsiutaasutut isigineqarpoq. Ajornartorsiut nutaajunngilaq, Inatsisartunilli arlalippassuariarluni oqallisigineqarsimalluni.

Tassunga atatillugu akileraarutitigut ilanngaaticissat il.il. pillugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut (IIA2021/12) pillugu ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa kingulleq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit eqqumaffigeqquneqassaaq, tassani ataatsimiititaliaq ima oqaaseqarpoq:

”Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit assingi pillugit ukiuni siusinnerusuni isumaliutissiissutini oqaatigineqartutut ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq inummut ilanngaaticip akinut akissarsianullu 2005-imili iluarsineqarani nalinga

taamaaginnartinneqarsimammat. Akit akissarsiallu annertuumik ineriartorfiusimanerat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, taamaalillunilu pissutsit malillugit ilanngaata nalikilleriarsimalluni.”

Ilanngaatit matumani pineqartut akileraartarnermik iluarsaaqqinnermik Naalakkersuisut suliaqarnissaanni aggersumi ilanngunneqarnissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq.

Naalakkersuisut aappassaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuutaat

Naalakkersuisut siunnersuutip aappassaaneerineqarnissaanut allannguutissatut siunnersuutaat ulloq 21. oktober tiguneqarpoq. Siunnersuutip kalaallisoortani oqaatsitigut amigaatit annikitsut allannguutissatut siunnersuummi tikkuarneqartut allannguutissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni Naalakkersuisunit nassuiaatigineqarpoq. Amigaatit taakku iluarsineqarsimanersut pillugit Inatsisartut nutserisoqarfia ataatsimiititaliamit naliliisinneqarpoq. Nutserneqarnera suli amigaateqartoq Inatsisartut nutserisoqarfiat isumaqarpoq. Siunnersuutimik kalaallisoortaasa danskisuuvalu assigiimmik oqaasertaqarnissaat Naalakkersuisunit ilungersuunneqarnerusariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Aappaattut allannguutissatut siunnersuut inatsimmi § 88, imm. 2-mut allannguutissatut siunnersuummik imaqarpoq. Tamatumunnga ataatsimiititaliaq oqaaseqaatissaqanngilaq.

Ulloq 29. oktober 2021-mi siunersiuineq:

Apeqqutit saqqummiunneqartut siunersiuinermi paasinarsisinneqarnissaat pisariaqartinneqartoq ataatsimiititaliap siuliani oqaatigaa. Taamaattumillu ataatsimiititaliap ulloq 29. oktober 2021-mi siunersiuinissamut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq aggersarpaa. Siunersiuinissamut aggeqqusissut ilanngussaq A-tut ilanngunneqarpoq siunersiuinermullu allakkiaq ilanngussaq B-tut ilanngunneqarluni. Siunersiuinermut allanik apeqquteqartoqarpoq, taakkulu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisup allakkatigut akiumavai. Akissutit taakku ilanngussaq C-tut ilanngunneqarput. Siunersiuineq ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq.

Siunnersuutip pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasatigut kingunerisassat siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allaaserineqarput. Aningaasaqarnikkut kingunerisassat ataatsimiititaliamit sukumiisumik misissorneqarput ataatsimiititaliarlu ima oqaaseqateqassaaq:

1. Ajunngitsorsiat akileraaruteqaataasussaannigitsut: Tassunga ataatsimiititaliaq oqaaseqaatissaqanngilaq. Naalakkersuisulli allapput kisitsit arlalinnik nalorninarqartut. Tassunga atatillugu Naalakkersuisut ineriartornermik qanimut malinnaaffiginnissasut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.

2. Akiliunneqarluni angalanerit: Naalakkersuisut allapput akiliunneqarluni angalanerit 2019-imi 2,5 mio. koruunik isertitanut tunngavissiisut. Iluanaarutit qanoq annertutiginnissaat nalorninartoqartoq Naalakkersuisut namminneq allapput. Iluanaarutigisassatut kissaatigineqartumut sanilliullugu isertitanik taakkuninnga allaffissorneq annertuallaassasoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isumakuluutigineqarsinnaavoq. Taamaattumillu tamanna sukumiisumik isumaliutigeqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput. Aalajangersagaq taanna Naalakkersuisunit aalajangiusimaneqassappat allaffissornermut aningaasartuutit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut aningaasaliissutaareersut iluini akilerneqartariaqassapput.
3. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup periaasiinut ineriartortitsinermit aningaasartuutissat naatsorsuutigineqartut pillugit: Misilittakkani malillugit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ilisimavaa pisortat qarasaasiaqarnerannut aningaasartuutissatut missingersuutit assut nalorninartoqarsinnaasut. Taamaattumillu aningaasartuutit matumani pineqartut ineriartornerat qanimut malinnaavigineqassaoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaata

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut, Naalakkersuisut allannguutissat siunnersuutaat ilanngullugit, akuerineqassasoq ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqtiginnersut, Naleqqameersut Atassummeersullu inassutigaa.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Siumumeersut Demokraatineersullu ikinnerussuteqarlutik ima oqaaseqaateqarumapput:

Siumut: *“Naalakkersuisooqatigiit maanna innuttaasut kaasarfi aallarfigalugit aalleqattaalersimanagerat immikkoortup uumap uppersaqqikkaa. Taamaattumik Siumumiik qineqqusaarnermi oqariartuutigisimasartik qimalluinnarsimagaat, tassalu innuttaasut kaasarfi aallerfigineqaqqissannigitsut ilumuunngitsoq uppersarparput.*

Taassumap saniatigut inatsimmi maanna ilinniarsimasut kiisalu suliffiminni ingerlalluartut kalaaleqatigut pillarneqarnissaat Naalakkersuisooqatigiit ingerlatiligaat, siunissami ilinniarluaqqusinissamut qaffasissumillu inissisimalernissaannut orniginarsaataannngilluinnarpoq. Inatsimmi innuttasut 3.400 missaat akileraarnerulissapput katillugu 6 mio. koruuningajaat innuttaasut kaasarfiiniit aallertoqalerluni. Illuanilu akissaatikinnerusunut akunnattumillu isertitalinnut pitsannorsaatnik Naalakkersuisooqatigiit saqqummiussaqsaratik. Taamatutaaq suliffeqarfiutillit qaavatigut akileraarusersuiffigineqalissapput namminersortuunermik ingerlatsinissamik kajormarunnaarsaanertut oqaatigineqarsinnaasumik.

Siumumiik suliffeqarnissamut kalaaleqatittalu qaffasinnerusumik atorfinni inissisimalernissaannut orniginarsaannigineq, akileraarutitigullu pillaaniarneq

akuerinnigilarput. Inuit imminnut napatinnissaminnut ingerlasut kaasarfiisa mangiarneqarneri akuerisinnaannginnatsigu.”

Demokraatit: *“Demokraatit tunngaviusumik isumaqatigivaat akileraartarnermut tunngasuni inatsisit pitsaasu-ussasut pissusissamisuumngitsumillu immiut iluaqusinninnissamut qulakkeerinnissasut. Taamaattorli inatsimmi uani Demokraatit akuerisinnaanngissaanik arlalinnik imaqarpoq.*

Inatsisimut siunnersuut assigiinngittumik akileraartarnermik pilersitsissaaq (progressiv beskatning) inuiaqatigiinni suliffitsik aqqutigalugu ineqartitaagunik biileqartitaagunilluunniit akileraarnerusalissammata.

Naalackersuisut oqariartuutigaluarpaat siunertaanngittoq akileraarutit qaffanneqarneri illuatungaani aamma oqariartuutigillugu akileraarutitigut 6 mio. kr.-nik isertitsinerusalissasut aammalu oqaatigalugu naligiinnerulernermik pilersitsissasooq. Demokraatini isumaqarpugut inuiaqatigiinni akileraartarnikkut nammakkorsorneqarnerput annertuallaareersoq akuerisinnaanagulu qaffaasoqassasooq illuatungaani akileraarutini allanik appaanngikkaanni. Una siunnersuut ajoraluartumik takutiinnarpaa qineqqusaarnermi neriorsuutigisimasat imaqanngittut inuiaqatigiillu kaasarfi suli aallerfiginiarneqqartut. Naalackersuisut siunnersuutit allat itigartittaqattaarpaat tunngavilersorlugulu akileraartarnermut aqqissuusseqqittoqassammat taamaattorli uani takuarput sioqqussillutik innuttaasunut ilaannut akileraarutigineqartartut qaffanniarai.”

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut, Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ilanngullugit, **itigartinneqassasooq ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut siuliani taaneqartut** inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Jens Napaattooq
Siulittaasoq

Erik Jensen
Siulittaasup tullia

Hans Aronsen

Agathe Fontain

Aqqalu Jeremiassen

Vivian Motzfeldt

Jens Frederik Nielsen